

গাফব ওঁ শ্রুত আক
স্মৃত্তাদি

(ইংৰাজী বৰ্ষ - কাব্য
হাতেলিমা)

Title of Mss. : NIDAN

No. of Folios :

Materials : PG

Conservation : Preventive/Curative

Performed by KKHL, MCC: GU

National Mission for manuscripts,

New Delhi,

Date

29.10.06 41-47

निदानां मासु २० उषरी/७२ व
न० ६९ न० ७०/ ४०, ४३, ६४ न० ७३
नाई/ कागज/ अक्षरिणा
२२ डिसेंबर १९०६ डि. वि. व.

Chidananda Goswami
KKHL MRC Catalogue

१११

2020 308

From P. 32 to

Page - 45 to 46 missing

Page - 54 missing

মানুষের ওপর =

৩৫

তিব্বতানারিকাকা বা ন্যারিবেয়াহ্মেতারকুঐষধ ॥ ৩৩ ॥ মাকরি-
 সিঙ্গা । জপ্যাগজরসিঙ্গা । পিপ্পলিরিমা । জোরাতরসিঙ্গা ।
 বিহুমহ্নরাসিঙ্গা । ওডোটাগত বা বনসটরসিঙ্গা । ভেদেপিপিতার
 সিঙ্গা । লাতিজোয়াতরসিঙ্গা । জামিরটেঙ্গারবাকল । পান ১
 স্থাচিরবঙ্গ । জাম্বুক । পোন । সবাকোবটীরসিঙ্গা নিয়াইসসাই
 মক্কাকিয়াকরিব স্থয়াগবুলা-মাব গবুলা ভাতনেমাব ॥ ৩৪ ॥

নারিকার প্রথমে মুখ্য ॥ পাঠ্যকারির আগ ১ মুখ্য এর
আগ ২ মুখ্য দুই কো মুখ্য লোণ জামুকদি পাততদি বরিকরি
প্রয়াগ ব্রহ্মি মা ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥
১ সৰ্বাশাশে মেনির সিমা ॥ ইয়া কে দুই মুখ্যই উ মুখ্য চাউল তিনি
সিমা সহিত আন লোণ জামুকদি খরিকরি ডেকিমোরাতবাহি
মা ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥

৩

চোরাতরসিঙ্গা । পাতচোরাতরসিঙ্গা । গরুডচই । পয়তিতারসিঙ্গা
দোয়াম্মাপিহুঙ্গরসিঙ্গা । কাম্মাফুঙ্গরসিঙ্গা । বনম্মাঙ্গরসিঙ্গা ।
বিয়ানিসাম্পটারতাম্মু । সতউদেপিরসিঙ্গা । সইনাসিঙোতারসিঙ্গা ।
ডেউসইফুঙ্গরসিঙ্গা । মাম্মিলাতিরসিঙ্গা । চকলাগুণীরসিঙ্গা ।
ছারিসিরিয়াম্মু । হাচিয়ন । বরম্মানিসুনি । সৰুম্মানিসুনি ।
দেওদুবরি । জেতুকারম্মাত । কলাতুঙ্গাসিরিআগ । বরম্মিলাবম্মাহঅঙ্গ

শাকারিদিয়া । বিহুইনরশুটীরকল অক্ষয় । ৩৩ । ভোগজিরা ।
কালজিরা । বাকহ অক্ষয় । জাইফল । জাম্বুক । নিমলি । মোন ।
এইসবাকো মুন্দি একমেরমানরসউনিয়াই উত্তম কামরেবোজাকি সগাই
অক্ষয়মক্‌মাকিয়াহলে নমাই কুরহলে অক্ষয় ২ করি দিশত তিনবার
স্বা ॥ চেছামনি বরনাস্বা ॥ মোনডাত স্বা ॥ এই উষবি আবিমুন্দি
করিদ্রি অক্ষয়হলে সক্ষুনকরিদ্রি ॥ আবিমুন্দি করি জেতিয়া দিবসাক

৩৪

দ্রবনিদ্রি মচ্চলাও এটাই বিলাক নিদ্রি সিংগা দ্রবো গম্বুদ্রাই নিদ্রি কেবল
 লং জাম্বুক টারিকরিদি শুম্বাব ॥ রোগরলক্ষণ পেট মিহ্মিহ্মাহ্মাহ্ম
 করে বিস্মাই নারি বগরা বাগরিকরে সিংগা গিগাই মাবশোয়ারে ইত্যাদি
 --- ~~ই~~ --- ॥ নারি বাজ হুপে উওদ্রব মাহ্ম সিংগা বিলাক কাপকত বাস্কি
 জুইত সোকি পেটত সেওলব নারি বাজ হুপে সেওলব শোয়াগে ॥ --- ॥
 উওদ্রব শোয়াত নারি নিজমানত নবাহুপে এই দ্রব মাব ॥ কাছুরি দ্রি সিরনমা

শুম্বাব

কুম্ভাদিহ্রাস্যহার । অতঃপরেহিরসিঙ্গা । জয়াসম্ভরসিঙ্গা । এইসম্ভর
সাতরতনাসিনেরক্ষা ওপরাসিঙ্গিকল্পা ইয়ারসিঙ্গা ॥ আশু বানর উষ্ময়া
চাউল হাতর তিনিবা ও সিমি অযাকোশুন্দরে ধুই রহতশুকান্ধ শোন
জামুক দি আঠি করাইশুকান্ধি দুয়ারদলিতবাহি আবেদি মাঝ লাম
...~~...~~ ॥ তিব্তারঅসম্ভলাসিঙ্গে ৪।৬ দিনরবাজে স্যচ্ছতিয়ার
সাতররস শোন আক জামুকচারিকি দিও সতাই শুমার গার বিসকোপ

৩৬

সূচিশুন্দরহর ॥ --- ১০ --- ॥ তিক্তারসারসতজোয়ারদরব ॥ ॥
 বিয়ানিমাগারআমু । ওভোটাঅতরাসিমা । মকশোণবরিয়াসর
 সিমা । বরশোণবরিয়াসর সিমা ॥ লরাতিতারসিমা সবাকোশুন্দি
 রসামার ৩১৪ বর দিনতমার ইতি ॥ --- ॥ মকআশোমিনিরআগ
 চালরকুটা । গোররআস ইয়াকে জোন্সকরি কাপরেবে—
 জেকিমা ॥ --- ॥ অসোকফুলেরচালনাইরসমেজুমিচাল

আনিব । মাংসভোগকলার সিপা । ইয়াকে মুন্দিরসাম্রাজ্য ॥
পশু কল্যাণ চেষ্টা-সাম্রাজ্য বঙ্গ বঙ্গ কোমোরা নাম্বার ॥ মঙ্গ
মাত্র জোন্স নাম্বারে ॥ --- ॥ অরাস্পরা বা গ্রহনির ॥
কুকুরসুতার সিপা । চকলাখাটির সিপা । গরামিয়া করাইর সিপা
সরাস্বতীর স্তম্ভে পিতৃস্বয়ংক্রিয়গামির স্তম্ভে নাম্বার ইতি ॥ --- ॥
ছনি । আদ্য । সৰ্বমানিধিনি । সৰ্বকোষটীমিশ্রকরি নতুন চকত

৩৬

দ্বিহুহুহুহুতদ্বিসমাহুঠেপঠেপিয়াকরিম্মাব পুয়াগবুণাম্মাব ইতি ॥
 ওয়ারসজল্যা । বেতরসজল্যা । নন্দরসজল্যা । ইকরারসজল্যা ।
 এইসকলরবাকলগুচাইকুঁহিলিব । বরাচাউলনমানাওরিবনা হাতর
 পিামিরে ২ পিামি । মাঠীমাহুতিয়াইচোবেগরানোহোয়া ২ পিামি ।
 মবাহোমমজোমেলহু ওয়াফিঃ ফুরপ্যানিরেবটী মেইরসমাহুতিমাব
 ইতি ॥
 পুয়াম্মারি গুরাকরি বা বটী জেনিরে ম্মাব ইতি ॥

৩৩৩৩৩৩৩৩৩৩ ॥ বরাণসিমাছরনাই । মোহনিডাঙ্গর ২ কট বটা
মাছতমানি পাততাদি নিয়রত দি রমতি পুয়াশোনাহিমা ব ইতি ॥ ১১ ॥
সকামামিয়াকল এফাশে ফানি অক্ষপকানি পুয়াই দি অক্ষ
মাঠীশে পাহি কটমারি পুরি পেলাই নিয়রতাদি পুয়াশোনা ব ইতি ॥ ১২ ॥
হু ॥ ১৩ ॥ গামিয়ামুঙ্গর ॥ পুরাকুহিয়ার কুইত পুরি রমলব ।
কোমোরাবুকরপানি । এটাগামির । পুরনাগুর । সবাকোমিহলাই

৩৭

আর ইতি ॥ --- ॥ বাইসকনসাহমুন্দিরস গকরশওঁগামিরসাহিত
 আর ইতি ॥ --- ॥ জেটকাপাত । কেহেরাজ । বিনয়ানুষ্ঠী
 সবাকোমাছি পানিসিনি জেনিরেআর ইতি ॥ --- হু --- ॥
 কচুয়াগাম লক্ষ্মণ মানুহুর জুরহণে বাএনেই আতচকমাচকমদিউমে
 মজুয়াই ॥ সিমপুরতাপুররস । কেছাম্মিয়াকলরবস ।
 কোমোরাবুকরপানি । এওঁগামির । পুরনাগুর সবাকোমিসি

করিমাবও গাওমাহিব ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥
বন্দামকারনহমর । দুবকা । ওয়ারহচার্টপ সবাকো ফেলোকি গাত
মানিদিব ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥
জাপ । মছন্দরি । নহক । বজ । তুলাসিরতমাস সবাকো-
কণীকারিকরিমাব ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥
উইহুসিপ্যাকে পকামানমাহিতমাব ইতি ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥ १ ॥

৩৬

চারমাঠী । তিনিবাঠরমাঠী । ডেকিরাফিচারমাঠী । বিহুশঙ্কনির
 রস মবাকোবটী গরমপানিরেমাঝ ॥ ১ ॥ ভোটেয়ারবাকল
 বগালাউরমানি ২ জামুক । লং মোনামিকরি গরমকরিমাঝ ॥
 ১ ॥ বদ্রাঙ্গাশিহিমাঝ নাম ইতি ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥
 লরার বাহাঙ্গর পেতরকামোররদর ॥ নেমুটেঙ্গাপাতরবস
 বগাবাহুরপাতরবস জমায়েসইতেমাঝ ইতি ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥ ১ ॥

পোতপোমুম্বাদ্ধব ॥ আকনরআমা ২টোম স্ত্রাগলিগামির
সাহিত্যমার ওণার ॥ ১ ॥ গকুয়দই সাহিত্যচেছাডাতমুয়াবপেত
বব ইতি ॥ ১ ॥ ~~১~~ ॥ সর্বপ্রকারস্মৃত্যাদ্ধব ॥ চুরচুরিয়া
ভেকিয়া । লরাতিতারদুষ্টিগরছাল । ভেদেপিনিতারসিপা ।
পাছতিয়ারআগ ৭ সোত । সবাকোবঠী পাততদি শোনসাহিত্যমার ॥
পশ্যু মাছমারিকাতদিমার শোনমার এহেলৈইসকোশেমার ॥ ১ ॥ ॥

ডাউকরমাংস । ময়ুম্মাহ । মাটিকাদুরিরাসিপা । শোন জাম্বুক
দ্বিষ্ঠী পাত্তাদিমাব ॥ ~ ~ ~ ॥ মুরমুরনি প্রসুতারডরণ ॥ চাম্বুক
য়রি । কম্পান্ধুটারআগ । ডিম্বকগজর-গুঠী ও সিপা । সবাকৌ
বঠী ডরণন্দব ॥ ~ ~ ~ ॥ ডারিতপোরা প্রসুতা ॥ বনিয়া-গুঠী
সিম্পুরচাম । বেমরপাত । সবাকৌবঠী ডরণন্দব ॥ ~ ~ ~ ~ ~ ॥
অচন্দ্রায়ন করিপেপারমোজাপ্রসুতা ॥ পুরনাতে তেলি । বীনবনা সিম্বর

৩৮

শ্রুতান্তি ১ রাতিন্যনিম্নহঁ রাতিল্প্রমাণেই পানি মাঝ কিছুমান তেতপির
সাহিত্য মাঝ ॥ ১ ১ ১ ১ ॥ পিতৃপ্ৰমুতা অর্থাৎ পিতৃকামোরা ইত্যাদি ॥
কোচাঙ্গলকিয়া ১ তুগাঙ্গরুচাঙ্গ ১ কাহিম্পারচাঙ্গ ১ মিত্মামাংর
চাঙ্গ ১ বক্রুঙ্গরচাঙ্গ ১ সবাকোঙ্গুরিচাঙ্গলব মেইচাইর মাংর মাংর
মোহাএদম্বরপুর্বিপাঙ্গকরি মেই মাংর নিতদি ছুরহুণে মাংর ইতি
॥ ১ ১ ১ ১ ১ ১ ১ ১ ১ ১ ॥ হেদালিকামোররতুঃপ্রবি ॥ মেপেকু ১ পদ্ব

ফুলবনলা দুইকোবটী অলপ ২ মাৰ ইতি ॥ ॥
 গ্ৰহণি বা মৰাইপৰা ॥ পকাউঠেজ্ঞাপুৰিনিষ্কৰতলহ অলপ
 বিজসাহিতৰসংলব । বকুলৰশ্ৰুটিৰ চিমাহ ॥ সেমুঠেজ্ঞাববম ।
 কেজাতামিয়াকলববম । পকাআমিয়াকলশ্ৰুটিশ্ৰুচাহ্জানিলব ।
 ছাগদুগ্ধ বা গৰুৰদুগ্ধসাহি মিশ্ৰকৰি প্ৰাতে মাৰ ॥ ॥
 উতপিগছৰবুৰাপাত গৰুণি নতশচকতমিচাহ্মব প্ৰাতে পুৰনাশুৰ

মিশ্রকরিম্মাৰ সিদ্ধযাপ্ৰণেমাৰ কেবলপানিমাৰ ॥ ॥
সকলোপ্ৰকাৰৰপেটতকিবাওমোয়াৰন্তুপ্ৰথ ॥ মেটেকাৰত্যানু ।
বনজাম্বুক । লাহ্জাবরি । মোছাকি । উৎপতি । তিহেভেবুগরিগুচী
ও ছান্দ । সকলোপ্ৰকাৰিয়ান্ধৰসিপা । বগান্ধাউৰমানি । কওপাতৰ
গুচী । কেয়াবনগুচী । জাম্বুক । সবাবোমুন্দিবসমোশনছি
গৰমকরিম্মাৰ ॥ ডাশনহুশে হুয়াৰগতএরিয়াৰ বামুগাৰপেটাছিৰ ॥

গঙ্গা গুপ্তস্থলী সৈতৎ ও মেয়ার দ্রব ॥ মেমুটেষ্কার পাত ও ছান।
 মেটা স্থলী । বঙ্গা পাতুর মানি । ওলাটী । সুমামিবাটেষ্কার বাকল।
 বিয়নিসাপটার সিঙ্গা । সৰুশোনবিরিয়ানবাসিঙ্গা । বনমাটের সিঙ্গা ।
 কোটাইআক্ষোশর সিঙ্গা । ডেবুগবিস্থলীর সিঙ্গা । কোটাইঅকয়ার
 সিঙ্গা । কটলাপপুরড্রব । স্থলীদ্রববাসিঙ্গা ॥ সবাকোবটীশোন
 জামুকদিত্তমতাইআব ॥ ॥ ॥ বনমাণার সিঙ্গাশোন জামুক

দ্বিত পতাহ্‌মাব ॥ ॐ ॥ আরকচানরাশিমা শোন জামুকদি
তপতাহ্‌মাব ॥ ॐ ॥ বনিয়ামেচশুটীর ॥ কোয়াজ
ত্রিরআশু বড়ীশোন জামুকদি পতাহ্‌মাব ॥ ॐ ॥ ছেমা বকুর
আশু । মুফুলা বচারাশিহ শোন জামুকদি তপতাহ্‌মাব ॥ ॐ ॥
৐ ॥ ডাহনিশেঞ্জরদাহ ৷ সকশোন বরিয়াণরাশিমা ।
তিৎকাছিরাসিমা ৷ বরকেয়ারতাম ৷ শোন জামুকদি তপতাহ্‌মাব ॥

॥ ॐ ॥ লেখ্যরহস্য । সিন্ধুপাতররস সোম জালুকদি
 তপতাহ্‌মাব ॥ ॐ ॥ নামকলরসাত মুন্দি সোম জালুকদি
 মাব ॥ ॐ ॥ সোকোতাপানিত মাছি গরমকরিম্বিহ ।
 ফন্দিয়ানাম ॥ ॐ ॥ মকলরার জাঃমাহুয় । হানাবিয়া
 হাঙ্গে ॥ জলকিয়ারহাফিনফালরাসিপা । নতুন ও সোয়াতমাগ
 ধোরমোয়াত্রাপুলি । গরুচাটরহানবি । সবাকোবঠী সোম জালুক

দ্বিতীয় স্তম্ভে মাৰ ॥ --- ॥ শকমোৰণ বৰিয়াৰ সাত বৰমাৰ
জাম্বুক দ্বিতীয় স্তম্ভে মাৰ ॥ --- ॥ আৰু তাম্বুক পিয়াহু সাহিত
মাৰ ॥ --- ॥ পোৱাৰ কুয়াৰ ॥ লক্ষণ সাত দুয়ে পো
ৱাৰ দূৰে বৰ্ত্ত হই পিছে মাৰ ॥ চকুয়াৰু বিছাই মাৰি দিব ॥ --- ॥
মিলিমা । আমলামি । ডোমোৱা গুণী বাট পোৰ দিব ॥ --- ॥
পোৱাৰ সাত মাৰ দূৰ ॥ লক্ষণ । সাত শক ফোহাৰ দূৰে হই পোৱে

বিদ্যা হইতাহি পিছেদ্বাহই ॥ পিরানিকুয়ারি ছাগলিগামির-
 মাহিতানিদিহি ॥ --- ॥ আক ~~মাহি~~ মাহানিফুলবাটীদিহি ॥ --- ॥
 কদ হইর আগ ২ মুমা । কথ্যাটেফার আগ ২ মুমা । বেহাল
 তারপাত ২ মুমি সবাকোমুদি তেপেবেতপতাই দ্বাহি ॥ --- ॥
 দ্বাহি ॥ তহল্লাবাটীপেদ্বাহি ॥ --- ১৫ --- ॥ আররদ্বাহি ॥
 পুরাকুহিয়ারর রমা আমলমি । মো মাহিত মাহ ॥ --- ॥

কাছিরিয়া । কছের বস মাঝ ॥ ১ ॥ স্মৃতিরিয়াসিমা ।
কছের স্মৃতিরসমাঝ ॥ ১ ॥ স্মৃতির স্মৃতির পরাভূত ॥
সেটাই হুন্দরসিমা । নিলকন্ঠ । বসকারিমাঝ ॥ ১ ॥ বসস্মৃ
স্মৃতিরদ্বার ॥ কলাবাকালিরমাঝ । নিলকন্ঠসিমা । আকনর
আমা সাত্তি বসী স্মিলারদ্বৈকরিবদতসুকাই চুইতস্মৃতির বসী
হুন্দে একেবরনিয়াসকরসামিরত স্মিলারসমাভূতস্মৃতির সাত্ততুল্যস্মে

গাম্বিরিমিন্দিয়া ॥ --- ॥ বেজুরদ্বার-কণ্ঠ ॥ কাশবেজুর
 পানিরকৈনোপাই ॥ সেকানিবন । ঠোমোআকনিয়া ।
 কাচদ্রিয়া সবাকোবণীদিব ॥ --- ॥ সুকলতিবণীদিব ॥ --- ॥
 আলায় পিয়াহেসহতেবণীদিব ॥ --- ॥ মোটাশুঠী । মেদেপুয়ার
 শুঠী । মিন্দিয়া । সবাকোবণীমেসাদিবি ॥ --- ॥ পানিয়াবেজুর ॥
 দ্বিগানবাকনিরুই । আগরতমাগ । বণীতেমেবেদিবি ॥ --- ॥

সুন্দারানিরদ্বার ॥ বরাচাউল্লরপানি । অততমামিয়াকলর
রঙ্গ । দেগামিরঙ্গর । সবায়োমিকরিমা ॥ --- ॥
শেফারহর ॥ মহানিমরদ্বিগিরচাল সুন্দিরঙ্গমা ॥ --- ॥
কান্তকৈরেনুয়ামোমোয়া ॥ কল্লাতুল্লমিরঙ্গ । বীর
রঙ্গ । কেচাতেল । মরী সবাকো জোলকরিদি ॥ --- ॥
জালুকরপাত । আগিয়াচিতারপাত । মরী জোলকরি

द्विमरे ॥ ॐ ॥ अरुमाचारिद्वय ॥ प्रातिहेमचपुत्रि
 मारानिसयाईमार ॥ ॐ ॥ हारिनिप्रतांरद्वय ॥
 तुलासिर्वय ॥ केहेरुजरवय ॥ हारिद्वय ॥ डोगाजया
 १ डोगा मवाको वणी रमकरिमार ॥ ॐ ॥
 चकुतमोक्षमोया ॥ तितकचिरतासहेपिरमाचकुंताद्वि
 ॥ ॐ ॥ वासिर्वय ॥ डामिचमनाहल्लरगुठी वणीमोसाद्वि

বাহিব ॥ --- ॥ ককুড়া কনির কুলুম জেনি বা মিচিরি মাতি
মিশ্রকরিণোপাদিব বাহিব ॥ --- ॥ আফি; নাটকবাৰিদিলে
পাকিব ॥ --- ॥ ফল্গুয়াইব দাক ॥ বঙ্গা বীণা । মিউ ।
মিশ্রবাবি বহুদি ফল্গুদি কুইউ মোকিব ॥ --- ॥
অঙ্ককোমউমহে । মেমাঠী পোপদিব ॥ --- ॥
দাতব্দব্ব ॥ বিনাতব্দব্ব । জামুক । বঙ্গামাঠী । কুই

৪৮

স্যার ফুল ও সিঙ্গা । সুকাকবি দ্বাত্ত কাত্তি সুয়া দ্বাহিব ॥ *সু...* ॥
 চকনমার উষধ ॥ সেমুতে আর রসা ও সিঙ্গা বধী চকরতম
 পাতিত লোপাদিব ॥ *সু...* ॥ সিবর বদরব ॥ মেদে সুয়া
 সুচী । মাতল্যাই বদত সুকাই কামরত বারিক্ত পতাই মোকিব ॥
সু... ॥ মিমি ২ টকা । বগলা জিরা ১ টকা । পুরনি আম
 সুচী । পানিতৈ লাজু সুবি চকু বিগা বিমার ॥ সকা কোষটী চকত

মৌচরণাদিব ॥ ১০০ ॥ কর্দে সাত বটী লোন সানি লেপাদিব ॥
কোঠকো বার সাত বটী লোন সানি লেপাদিব ॥ ১০১ ॥
১০২ ॥ চকাদিষ্কা রিয়া ॥ হিজল রসুটী । জালুক ।
পিপাশি । সবাকো বটী মাৰ ॥ ১০৩ ॥ কুম্ভাচীয়ার
আকণর আশা দিব ॥ ১০৪ ॥ মনু হর কলর সিঙ্গা ।
কুম্ভাচী কুরি । ছাহু দুই কো ~~বটী~~ বটী দিব ॥ ১০৫ ॥

গল্পের দুই ফাংশে ফাংশে লেখ করে । বিজাই ইত্যাদি লেখন তার
 দ্বারা ॥ তেজমুহুরাসিপা যাণী মার আর কামস্তা ফুলের
 চাল পুরি পিপি দিব ॥ --- ॥ আশিয়া কলরাসিপা ।
 মরান আছা । তিব্বত রাসিপা । সবাকো যাণী লেপ
 দিব ॥ --- ॥ --- ॥ গল্পবেরার লেখন গল্পের চারিট
 ফাংশে বিজাই লেখন ইত্যাদি ॥ কুচেন্তারাসিপা ।

কায়েবাবিহ । জাম্বুবাবিহ । মহাবাবিহ । কাম্বাজিবা ।
মিামি সবাকো মুদ্রিতপতাই গোক্রি ॥ १ ॥ কন্বম্বম্ব
ডেকুরিগুচীরা সিপা । মাণ্ডোকটোকোর সিপা । কেহেবাজর
সবাকো বর্জী ছাইক্রি দ্বিউবেতপতাই পাবাম্বামিবে দ্বি ॥
॥ १ ॥ আম্বাকিয়াব ॥ কুকুরমুতার সিপা বাচী
সেঙ্গাদীব ॥ १ ॥ বায়ম্বুয়া ॥ লাইআক্র সিপা ।

মহাশক্তিমালা । শিবশক্তি । তৃতীয়া শব্দকোষাণী শিবশক্তি ॥

॥ --- ॥ একুইয়ার ॥ শিবশক্তিমালা ॥

৫০ ৥ --- ৥ ব্রহ্মাণ্ডাংশিয়া চিত্তব্রহ্মত মুক্তার জারি তিতাই জেই

ফলাশেইই মেই ফলাশে বাহুই - কাকু দিব ॥ --- ॥

শিবশক্তিমালা চারিট ফলাশে একি শিবশক্তিইই আক বিম তার

নামঅক্ষমা ॥ কুকুরাশেইয়ারগামি । কেহেব্রহ্মগামি ।

মুর্ছিতকারি কেহো জর রোগত বাচী লেপা দিব ॥ ১১০ ॥
তেজরমা ॥ বরানিষকুয়া । অকমোণ বরিয়া লব পাও ।
তুলাসি । চুন বচী দিব ॥ ১১১ ॥ জেটুকাজো বাই দিব ॥
কুমকুয়া । অকমোণ বরিয়া লব আহর জোছ । চুন । অহাঙ্গ
পুর লোম । সুয়ঙ্গা । অককো বচী দিব । আকপু বচী দিলে

৫১

বলিয়া কুকুরে খোয়া ॥ বাহিঁতে ঠেকা গরুতে আমিয়া
 কলা আনি মাৰ ॥ --- ॥ বাহা গরুয়া ১ টা কলর মাঠত
 সুমাই মাৰ ॥ --- ॥ বাহা দুগুয়া চৰাই সিলা পিঠি মাঠ
 দিব ॥ --- ॥ জাহ্নম য়ার দরব ॥ সুফ কাতি কুলর সিলা
 দা মিল কানত আবি মৰ ॥ --- ॥ বন বিয়া আল ১ দহি
 কচু মুদি ওরন দিব ॥ --- ॥ আহু কয়া পকা বন বিহর

চান্দ ও মিসা বরিকারি কাইউমিলে চান্দ সুবাহে ওরন দিব ॥
কাই নামিলে আদমান বরি সুয়ার ॥ --- ॥
ছুরহুই পোতৎ কি বাও মোয়ার দ্বার ॥ আসর চনর মুল ॥
তিতাওে কুরির মুল ॥ হাতি বোফনার মুল ॥ পেটা সুচী ॥
বাহর সুচী ॥ মোন চান্দ ক দিত পতাই মার ॥ --- ॥
তিকতার হে হালিকামোর ॥ ~~ক~~ বনসটর মিসার বঙ্গ মার ॥

॥...॥ সোমকু । সর্ষফুলের স্মারি ক বটীর স মুয়াব ॥...॥

...॥...॥ স্রসবন হলে ॥ ও ডোটা সতর সিপা ।

৫২ স্রসশোন বরিয়া লর সিপা । দরব অনার পু বেরি তা মোল
পানাদি গছর মুকিত মাতিব তার সি গছ তুলিব ॥ তার পয়ে
আনি আশপতি কাল্যাপাত পাবি আশ সি গছ বরি উমান
তামোল বগী মব তার শগত সিপাও অলপ ২ দি সের

কম আশা পিতৃ করি-মার অর্থাৎ প্রথম মর মান প্রমমে মার
দ্বিতীয় মান দ্বিতীয় মর মার এক প্রিনা পিরে মার ॥ --- ॥
প্রমমে মকামো ন করি-মার সিবা দি তিনি মান আয়ো
নত মুয়ার উও প্রিনা পিরে আয়ো ন কাটিব ও মার এক
দরকও প্রমবন হলে উও দুই বিবি দি ও মন আয়ো ন দিব ॥
--- ৪০ --- ॥ প্রমান সিবা ছি-সিতা হলে প্রমম । মক্ষু ন আছিল

৫৩

মিস্র হুব ॥ মার্গে মিয়া দ্বন্দ্ব মাসমা হিলে লব হুব ॥ সমুদায়
 কপ কপিয়া মিয়া তম হিলে বন্দ্য হুব ॥ --- ৫ --- ॥
 দুইয়ে পোকার ॥ বুলা বণী দিব ॥ --- ॥ তিন ; লোতপাত
 বণী মিয়া হে সহতে মিস্র বণী দিব ॥ --- ৫ --- ॥ বণী চুর
 ব্দ্যক ॥ লোতপাত বর বস পুরান গুর সাহিত্য মায ॥ বণী
 দিত বসো মায়ে ॥ তাম বানি পোকার বস পুরান গুর সাহিত্য

বা গব্বর দুহেবেরে পিহি তেজ ও পোয়া তেই উঁজাব ॥ --- ॥ গব্বর
মিউউঁজাব নাম ॥ --- ॥ কল্যাণ সিরি বম উঁজাব ॥ --- ॥
মুরবির ॥ সোবর মুঠী স্থির চাই । আকনর আত্মা মিনে
করি উঁজাব নাম ॥ --- ॥ জুহান্নর চাই আকন আত্মার
সাহিত মিশ্র করি সুকাই উঁজাব ॥ --- ॥ --- ॥ বসান্নাতুর
মানির সিমা কানত পক্ষে মোর নাম ॥ --- ॥ তার সিমা

শুভ্রী শোণ কামুকদিয়ার নাম ॥ --- ॥ ৩৩৩
শেরকামি । ৩৩৩ কামি মোটা বাহুরি ~~কামি~~ কামি
৩৩ ৩৩৩ শিরি চাহু কবি মোকর অর পয়া আমোণ পান ৩৩
মুজি ৩৩৩ উচাহু তিনি মন আমোণত মুয়াব শিমে
অসবহুর ॥ --- ॥ দাহিকচুর দাহিম্বর শিমা ।
শকু শোণ বরিমাণের শিমা বদাবসা কমা মুতায়ে মেবাহু

দুইশতকান্ধদিব্ জরনাম ॥ --- ॥ চেমাকচুব-
আমু পবনকন্দরমাগত সুমাই মার জেফাকামোর নাম
--- ॥ নাই পিয়ারহার বিবিতলব মরকুচিয়ানাম
--- ॥ সকলবারপেতমপ্যাকিহলে বিহলশিবকুম
শিয়াআগ গধুলিপাত্দিমই প্রান্তেবসমুয়াব ডালহব ॥
কেয়াসুচী ' নং জামুক বটা তপতাইমুয়াব ॥ --- ॥

৫৬

ওপজাহায্যাব নাইলকিপুহুওলালে ॥ শিলালিমা গাঠাৎ
পিহিলোচন্দনরদ্বৈওলালে নাইতলেপাদিব ॥ হার
লাইজাববিপাতকি ফটাকানিষটোচোলাবান্বিগেট
মোকিব ॥ ডানপ মোকোতানানিতমছি অমাতুলগিব
বিরাতিকতাকওরনাদিব মরুপ্রসুতানাম ॥ " " ॥

চুৰধদব ॥ মেটেবগষ সিচা - জলকিয়াবদু মনখলনব সিচা
বেদ্যাম্পুদিব মুয়রগাব তিনচোমআগব গরা লব = বলা-বদী-বগাম্পুচা
মেয়াক ১০ দিনত বাছ দিব হুত্বদ্বিগিল - শির বাস হুত্ব

चकुच्यबन्दीमाविलेप्रहृदयवापनमदिये = ॥ जातिनाउवाभिजा =
मादिमत्तयवाकेन ॥ दुईको छुविछहृकायि वयभुगयमिभय-
माभिमिह्माहृ शहृददिहृगुवगहृ लय = ॥ शान्दा-
चुम्बुलवदृषय = लक्ष्मण चकुम्बुलमाहृ-मानिउलाहृ उमले
विगाहृ र्दोषलवे चकुम्बुलिवनोयावे ॥ वसाभयया बोधिना गहृत
वगहृत शकहृवलागेतावेमवायुल्ले तिनिलाहृ ॥ चापुव-वर्षा

একত্রিংশতঃ

৩৭ $\wedge$ মুদ্রিৎস চকুট দিব্যাংগে ॥ বখবিয়াবিব =

নতুনগাত চকুটাদিউভাতএহুৎব দিব = বখকচয়আমু =

নাবিকৈৎববাকলি ॥ কলচুবলিয়া কতায়মাবি =

৩৮ $\wedge$ অমমিয়ারলৎববাকলি ॥ মুদ্রক বদন্তমুহুৎ = কয়গিত

দি মুদ্রাদি মুদ্রিব তাতে কলচকুৎব = ॥ সামুৎ অমমিয়ার

সোয়াচুনেমদতে মবল্লা মিতলাৎ = সামানতোম মিতলাৎ

শ্রী স্বপ্নদেবসোপাখ্যানঃ

"অব্রীকৃত" কাব্য

অব্রীকৃত কাব্য
- ১ম - ২য় - ৩য় - ৪য় - ৫য় - ৬য় - ৭য় - ৮য় - ৯য় - ১০য় - ১১য় - ১২য় - ১৩য় - ১৪য় - ১৫য় - ১৬য় - ১৭য় - ১৮য় - ১৯য় - ২০য় - ২১য় - ২২য় - ২৩য় - ২৪য় - ২৫য় - ২৬য় - ২৭য় - ২৮য় - ২৯য় - ৩০য় - ৩১য় - ৩২য় - ৩৩য় - ৩৪য় - ৩৫য় - ৩৬য় - ৩৭য় - ৩৮য় - ৩৯য় - ৪০য় - ৪১য় - ৪২য় - ৪৩য় - ৪৪য় - ৪৫য় - ৪৬য় - ৪৭য় - ৪৮য় - ৪৯য় - ৫০য় - ৫১য় - ৫২য় - ৫৩য় - ৫৪য় - ৫৫য় - ৫৬য় - ৫৭য় - ৫৮য় - ৫৯য় - ৬০য় - ৬১য় - ৬২য় - ৬৩য় - ৬৪য় - ৬৫য় - ৬৬য় - ৬৭য় - ৬৮য় - ৬৯য় - ৭০য় - ৭১য় - ৭২য় - ৭৩য় - ৭৪য় - ৭৫য় - ৭৬য় - ৭৭য় - ৭৮য় - ৭৯য় - ৮০য় - ৮১য় - ৮২য় - ৮৩য় - ৮৪য় - ৮৫য় - ৮৬য় - ৮৭য় - ৮৮য় - ৮৯য় - ৯০য় - ৯১য় - ৯২য় - ৯৩য় - ৯৪য় - ৯৫য় - ৯৬য় - ৯৭য় - ৯৮য় - ৯৯য় - ১০০য়

Incomplete

Chidananda Goswami
KKHL MRC Catalogue

AS

শ্রী স্বপ্নদেবমোক্ষমিশ্রঃ

"সর্বত্র বিশ্বাস্যং" ॥

অষ্টমস্কন্ধে সংস্কৃত/শিখিতম্
-ভাষ্য - সংস্কৃতি কামনা
১৩ পাতা ১৭ পাতা/ ১৭ নং অক্ষ
২৫ ১৬-১৬-১৬/ ২২ ১৬ ১৬
৬-৫ ১৬ ১৬

Incomplete

Chidananda Goswami
KKHL MRC Catalogue

AS

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or date, located in the upper left corner of the page.

उत्तमप्रसङ्गवशात्प्रवासां पानिआमुर्वक्रियां कुर्यात् । अथमादाङ्गिनमुक्त्वाः सिद्धि
र्णांवाप्रसादिक्रयादाङ्गिना । गृहान्वाङ्गिनाश्च सुहोत्रा इमनश्चनुग्रामीषन् । अथकोटी
तोपेनेनवष्टेबन् । नामोचः सृष्टकेष्टुमाः संसर्गश्चेन्नगच्छति । अजस्रयाशुचि ३
यः ७८८ प्रसिन्नाविद्यते ॥ प्राग्दशोदशवायेन अष्टोदशवायेन अष्टमिषः । विंशति
वायेन वैश्वः शुद्रोमासेन शुर्वति ॥ इति वाग्विष्टः । प्राग्दशोदशवायेन अष्टोदशवायेन
अष्टमिषः । वैश्वः अष्टोदशवायेन शुद्रोमासेन शुर्वति ॥ माषिष्ठानां सुसंज्ञां गोप्रेजः

पिशाचोदकदानप्रशोवाः शोचः तन्मातुर्गं ॥ चतुर्मेदशवायंश्यास्येदहः प्रथमे
तन्मा । सक्तेतेवैविवायंश्यास्येप्रमेवाहमेवाच ॥ अष्टमेदिनमेकस्तुनवमेश
हृषद्वयं । दशमेस्नानमात्रेणसुतकेऽपु श्राद्धेऽपि ॥ शिवः शुकृष्टृतीयस्तु
मतेनः स्नानमाचरेत् । चतुर्मेसशुक्तेऽंश्यादेवशोवावैविस्मृतः ॥ उक्तीश्रीव
मवीश्रीवंधाच्छान्नंशुतस्तुके । पाचकान्नंनवश्राद्धंशुक्ताच्छान्दायनंचरेत् ॥ सुत
कान्नमथैर्माययस्तुश्राद्धातिमानवः । त्रिवायुशुशोवावा चाष्टकंशुसमाचरेत्

महाजडो विवो न पुन कुर्यात्सृजन्मनि । होमं च प्रकुरीति शुक्लानेन फलेन वा ॥
बालशुश्रुषा दशाहो उ अर्घ्यं च दद्यात् । मह्य एव विशुद्धिस्तान्नेनैव सृज्यते
कृतं च शुक्लं कुरीति देवकं पित्रुमेव च ॥ स्वयं कर्तव्यं प्रकुरीत नामोच्छ्रायमेव च । एतद्
चाशी यति मेव मन्त्रे शुद्धं ते तन्मा ॥ यजेत्तु विवाहकाले ८ मह्यः मोचां विधीयते
विवाहोत्सव यजेत्तु अन्तु बान्तु तन्मते । शुद्धं कुरीति तान्मन्त्रे न दोषश्चापि
एव ॥ सृज्यमानां दूर्कं सृज्यमानो विधीयते ॥ अर्घ्यानां च मनोच्छ्रायः सृज्यमानो

गृह्यं हि प्रवक्ष्यामि तत्तुः शुभं बहुविधं । प्रायोज्यं नृन्मयं तांशुं सिद्धमनंतमेव ॥
गृहान्निष्कृत्य तज्जैर्गोमयेनोपलेपयेत् ॥ गोमयेनापलिप्यात्माच्छासोर्ग्राह
येत्पुनः । वाग्दण्डैश्च शुभं तत्रैव हि विन्यक्तुं वा विधिः । तेनेवाशुभं तद्वेश्म
शुभं तेनाशुभं संशयः ॥ वाग्दण्डैः शुभं तेषु प्राप्तिं बलाद्विचालितो द्विजः । पुनः
कुर्वीत संशकावशं च कच्छं यत्रैव ॥ शुनां चैव संशुभः । तस्य ज्ञानं विधीय
ते । तदाच्छुभं (फलमृणोद्दिष्टः) संशुभं यत्नेन कच्छं माचरेत् ॥ देवकच्छं

शिवविशेषं कल्याणः कुरुमेव च । कुरुति कुरुं मातुः स्याद्देवः सात्त्विकं मृतं
कुरुवामनमथेजसुगर्हिते मज्जेषु च । जात्यं कुरुवर्षिकेन दोषः शिवे
दने । कुरीते देशात्तु वस्तुं प्रति ते प्रजिते शिवा । वेवाग्यं युक्तां च न दोषः
शिवे दने ॥ देष्टायातायदानेनैवानिच्छं बोधममन्त्रितः । अनृत्तात्तु कुरुषीति
शर्मिन्मन्त्रवचनं यन्मा ॥ नाम्नेया शिवविन्दुः । न वेदा न तु प्राणि च । न च श्रेयः कर्मि
शोको विना जोष्टो नुत्तुया ॥ एकत्वेन न तु मे वा याचते न च । देषे वा

শ্রোত্রে কেনপাদকৃচ্ছ: প্রকীৰ্তিত: ॥ শিখ্যাকদা বীশকুনাগ্রামশ্চ প্রতিবাসঃ
একে কল্পপবাস: স্মাৎ সৌম্য কৃচ্ছ: প্রকীৰ্তিত: ॥ ১ ॥ এতৎপাঠো জনৈঃ বত
ভেদে যঃ নাশ্রমে বত ॥ অনাদিষ্টে মপাথে যচান্দ্রায়ননমোদিতং ॥ জীবত
প্রাণিযানাবীড়পোষ্যবতচাষিনী ॥ আয়ুষ্কং হবতেশু: সানানাবীনবক
বজেৎ ॥ বজ্যক: সৌম্যশ্চেব কৈকমোপজীবন: ॥ এতৎপাঠশ্চ শ্রুতং কৈবে চতুশ্চান্দ্র
সমচর্ষেৎ ॥ সর্বাশ্রয়ানাং সমনে গো জনে স্পৃহে স্মানে ॥ সন্মানেন বিশুদ্ধি: স্মাত

देना विशुद्धिः स्यात्प्राणशुद्धयेन ॥ वनाश्रिता स्वयंवापिषप्रोषितयायादि ।
मक्रुत्तुक्राउयानावी कृच्छादेन विशुद्धति ॥ मद्यमंसमृक्तकुप्रेषुयप्रोयः
पिवतिदिग्गः । चान्दायनेन शुद्धेत प्रापशुभोप्रीन्निः ॥ शोशोपानशरि
मृश्रीषडामद्यमेघच । एतिः मंदूषिते कुपे डेडोन्ननेनशुद्धति । शेतकुम्भ
जलंशुक्राट्टनेनच विशुद्धति ॥ प्रायश्चित्तः एकेशुशुक्रांशुप्रापयोशुद्धिः ॥
शिवः कश्चिप्रादाशुभयायशुद्धिः । चान्दायनेन शुद्धिः प्राचषेदेवमनु

कमा ॥ असादांमद्यथैः शलां मरुत्पीत्वादिजोषमः । गोमूत्रयावकाशविधि
येषामस्यमद्यति ॥ अज्ञानादपि वतिथः शुद्धः मरुत्स्यं चैहिचित् । गोमूत्रयाव
वकाशविधि ^{दिन ८} द्वादशाब्दः समाचक्षे ॥ प्राग्निमेषे च मद्यमृत्सुं मूत्रे विधिषु
उत्पेष्यमिमां द्वार्षिकं समाचक्षे ॥ केवलं विना ददेन शुद्धिः श्यादप्रवृत्तः ॥
आत्मानं यातये यशुः शुभ्रमग्निमानामृतिः ॥ उच्छ्रिये वाथे मासो च द्वितीये शुभ्र
सग्नो यः । ४ तीये तु दकः कृत्वा च सुमे श्चाह माचक्षे ॥ अतिदाहाति वाहा उगां ना

मिकादेदनेनवा । नदीपेक्षुसंभोर्वमृते चाद्विमाचषेह । सर्वजातिम् ॥
द्विगर्ववाहयेपोदमंधाङ्गु उउउगर्व । षष्ठीवंउ विथादोऊं पूर्णाहः प्रकृतिः
मृतः ॥ वगधैलोकेमिनागोयुः मधुचाद्रायनंचषेह । पेशुचाद्रायनंचुम्ना
अद्विमाचषेह । प्रायश्चित्तेशुचिनेकयान्द्वान्नतोजनं । अनडुह
साहित्यां गोप्रेउदद्याविश्रायदग्निमां ॥ एकवर्षेगविहिते वृक्षेनेक समा
चषेह । द्विश्रायनेद्वयं वृक्षं एवमेव अन्नकमाह ॥ २८८० ॥ गोयुम्

৯
ষোড়শে বর্ষে চৈব যোজনে ৮ গবাকজঃ ৬ পাদ্যমবনম্বাধিনিমিত্তিত্র
লিখ্যতে । ত্রিচ্ছকুর্গবোধবধে দৌকুচ্ছৌবর্ষে চৈব । যোজনে মশু কুচ্ছ
শ্যচ্ছাপশুশ্বে ব্রুবীন্মুনিঃ ॥ বোধঃ ক্ষীনায়া গোষাশ্বত্রচাবনির্গমবিধেই
বর্ষে মযমাকালবর্ষনঃ ॥ যোজনে ৩ লক্ষ্যকর্টাদৌ ত্র্যতিবাহাদিনাশেষঃ
স্মিগ্মবর্ষনং কুর্মাৎ বৃত্তাণ্ডে বৃহদযোজনে ॥ শ্বত্রো বা পতিতাকর্মাৎ স্বাপদেই
বিত্তিক্রিতা । প্রাজাপত্যং চৈব কুচ্ছ গোশ্বামী বৃত্তমুত্তমং ॥ শেষতোষঃ স্থানাগান

वगवशांलनगदतान् । प्रश्नाभात्प्रपेन विप्रः प्राचरेदुर्वीन्निः ॥ माडावगोवी
वीनकलमस्तु कांशपेत्तनिः ॥ पशुनन्यान्त इत्या क्रुद्धुं सद्यसमाचरे ॥ देवयाना
विवादेषु यजुः प्रकवनेषु च । ७९ मवेष्टु ८ मवेष्टु म्पुष्टु म्पुष्टु निविद्यते ॥
पतिभिः सह संसर्गः मामाहूनामनेववा । गोमूत्रयावकग्राह्यं चण्डः कृच्छ्रेन
शुद्धयति ॥ पतिताम्रं यदा सुकुं सुकुं चाकुलवैश्वानि । गोमूत्रयावकग्राह्यः शन्मा
मस्तु कुतचरे ॥ यः चाकुली हिजे गीच्छे कर्मणि काममोहितः । ~~इत्युक्तं~~ इत्युक्तं
नेवशुद्धिः शीतोत्तमो वधीतु ॥ अशुभेच्छाति गीमने चान्दायनद्वयं चरेत् ॥

গীবাংগমলোমন প্রোক্তঃ কৃতংমানামিকচৰেৎ ॥ উদক্ৰাংমূতিকাংবাশিঅশ্রাজা
শ্রুমাতেজাদি । একাংহেনাবিশুদ্বিঃস্থ্যাবু বিবিবেষঃ পুৰাতনঃ ॥ চম্বকোবজকো
বেছোৰীযাধোনটকশ্রুমা । এতান শ্রুষ্কৃদাহি জোমোহাদাচামেৎ শ্রুযতোপি সন
বুধস্থাদিবাদেচ হিজ চান্দ্রায়েন চৰেৎ ॥ পৃথামিমোশ্রোণেন শেবাকেন
বিশুব্রতি ॥ শীকুং হিগুনোমোমুগংমপি দহ্যৎ চতুয়ুনঃ ॥ শ্রীষনশ্রুনেদেয়
শ্রুতগীক্বেতমা দাবি ॥ পৃথামিনবনে চেবদেশীশ্রুবনু তেতমা । যানেশ্রেতেচ
মন্নাসেসমহঃ শৌচঃ বিবীয়াতে ॥ দশবাশ্রুতীতেষুবিষাণাচ্ছদ্বিবিধাতে ॥

७३: सधुसबादुदु सचनज्ञानमाचषे ॥ देशोत्तुवमृतः कश्चि मगोवः शु
यतेयादि । नापिवापमहोषावः मद्यः स्यात्वाविशुद्ध्यति ॥ अजातदुत्रायेवालाये
चर्गताद्विनिसृताः । नतेषामग्निमंस्कावः नामोचः नोदकक्रिया ॥ यादिगुतोव
पे ~~ह्ये~~ श्रवतेवापियोषिताः । यावन्मासांश्चि तोगतः दिनतावत्समूतकः
असृति कालेसंश्राप्तेषुसवेयादियोषिताः । जीवापेष्टे ऽप्येवममृततेमा
दुश्चसूतकः ॥ यावत्सुपेनेमृते षड्मिसृतको पूर्वमेवादिनी

ग्राह्यं यावन्नोदयते षाविः ॥ १ ॥ आदत्तं जननात् सद्यश्चाच्छान्नेनोमिकी मृता । त्रिषा
मावतांशुश्चादंशुश्चावमत्तः षेवः ॥ २ ॥ गतेषां दिविषांतिः श्यादमाहं मृतकं त्रै
जीवनजातो यदि श्रेतः सद्यश्च वविशुद्धाति ॥ अनामः प्राग्मन् प्रेतं ये बहव इति
जातयः । पदे पदे यच्छेदं मानुष्यं प्राप्नुवन्ति ॥ अमगोश्च मवर्कश्च श्रेती ह्यतः
शुद्धात्कनः निश्चा ८ दाशयिश्चा ८ आनायेन शुद्धात् ८ ॥ न तेष्वा मशुद्धः किमिदं जाना
शुद्धकर्म नि ॥ जलावशाहनां शेषांशुः मृतिमितीति ॥ अमि यमृतमज्जाना

गवानविष्ववीह ॥ चाण्डालाणां यज्ञोपायं श्रीश्राद्धे वैदिकेऽपुमः । अङ्गानाद्यादिवा
मोहात् चाण्डायनद्वयं च षेह ॥ संश्रुयं यस्तु श्रीश्राद्धमन्त्रादेर्वाण्युदक्या । अङ्गा
नाद्यर्गे नोक्षीयात् प्राजापत्यं यं च षेह ॥ चाण्डालान् यदात्तं केचिदुर्ध्वं गच्छन्ति
तिः । अत्रोचाण्डायनं विप्रः अत्र चाण्डायनं षेह ॥ प्राजापत्यं यं केश्यं अत्र
गच्छन्ति च । अथाकमाच षेह द्रुः दानं दद्यात् विशुधति ॥ चाण्डाले न्नेच्छुश्च षेह
कपालं प्रतवीचिनः । अथ गमत्तः शिष्यो गच्छात्तं न शुकुमाप्नुयात् ॥ कामत्तं

द्व्यङ्गनोऽथोऽनुगच्छति । एकहमन्नाचिः सुत्राथः प्रकृतौ श्रेयसाच्छ्रुति ॥ वैश्वानरायम
ज्ञानाद्व्यङ्गनोऽथोऽनुगच्छति । सुत्राथोऽचिः द्विषाथः प्रकृतौ श्रेयसाच्छ्रुति ॥
प्रेतानुगच्छतः शब्दं व्यङ्गनोऽनुगच्छति । नयन्तुमनुगच्छेत्तत्रैवामुच्छ्रितवे
विवादे तु ततः श्रुतेर्नदीर्गसामनुदुगाः । आनायामशतं कुर्यात् । वृत्तं प्राञ्चिकं
द्व्यङ्गति । शोभेत्समाचरो द्विषः श्रुतितादेषु कामतः । अथैवाहं वा दशाहं वा द्वादशाहं मन्मापि
वा । मामाहं माममेकं वा मामद्वयं मन्मापि वा । अथैवाहं मन्मेकं वा तद्वद्वैवतं मन्मः

अथ कः प्रथमोपक्रमे द्वितीये च त्रये च चत्वारः । पृथिव्ये चैवमेतन्मन्त्रो चान्द्रायनः विनादिशे
उत्तमे प्रथमे चत्वारः प्रथमे चैवमेतन्मन्त्रो चान्द्रायनः । अन्तर्मासंश्यादुत्तमं मासं गणयः यथाविधिः
थाविधिः थाविधेऽथवा च थाविद्युत्तमं । मन्त्रेतेन बके यात्रिदाष्टयाजकप्रथमा
दाशाग्निहोत्रमंश्याग्निः कर्मादप्रजे गति । थाविधेऽथवा विदेऽथवा थाविधिस्तुष्टु
जः ॥ होक्छोथाविधेस्तु कथायाः कच्छेवच । कच्छाति कच्छेदाष्टुष्टुहो
गाश्चान्द्रायनः चत्वारः ॥ अथवाजिनममाथीयकुलोश्चतुर्वधास्तुतिः ॥ अथवाजिनमंश्या

पितृवः ३५२

श्री ८ सर्वप्रथमं नमः ॥ कथादः क्वकटं श्रायं कुर्यात्समस्तैः वतः । तन्मा सुकृत
 मः ॥ स्मृतिमागवेषमः ॥ तिष्ठत्योत यः कोर्वात्मा तस्यः ~~सुखमागवेषः~~ । चन्द्राय नमः
 पुण्यात्सर्ववर्षेषु यां विधिः ॥ चण्डोतः चण्डाद्यात्पादयात्तं वदेत्तदादि । रुद्राद्यः ७
 चण्डोत्तं सर्ववर्षेषु यां विधिः ॥ ~~श्री~~ ^{अङ्गना} मातुलानीकं शिष्टं श्रुत्वा तन्मा । एतानि
 वदति यो वैष्णवमासं प्रुतमाचरेत् ॥ मातुलादिनाथः ॥ शश्वो वदति यो हि चैतानि
 मोहतो जनः । हायनाद्वचरेत् निश्चयः शिशुदानमापितमा ॥ ७३ नात्सर्वेषां विष्णुं

विप्रेक्षाकमत्रुन । विप्रेक्षेत्तु गते दद्याद्दर्शे प्राप्ते ह्यनात्मिकः । अशौचान्प्रवृत्ते
स्याद्दाहः पर्वणवस्यत् । एतद्दशैश्वर्यं च एतन्मन्त्रिकृष्टाः सप्तोषजाः । कृष्णैर्धर्मैः
पत्रुदश्यां सप्तश्यां वा समाहितः । एकदश्यां विमोषेन ततः प्रवृत्तिस्तु कः । विवाह-
सप्तवर्णानां मेघवर्णो प्रायश्चित्तिः ॥ चाण्डालीश्वरशार्ङ्गशुद्धिगच्छति यो हि जः । विवा-
हस्युपासी श्या विप्रिच्छान्दायनेः शुचिः ॥ अग्निमं वपनं वृथा दद्याद्गोमिमुन क्वयः ॥
प्रविशन्तान्पि वेष्टेया वा चाण्डाल्यादि प्रगच्छति । दद्याद्गोमिमुनं शाले च द्राये

महयसुबेह ॥ शुभाकी ममाचा उनीं शुद्रोये यदिगच्छति । चान्दायनं च रेखुद्रुः
दद्यात् गोमिम्बनं शुभा ॥ मातृयं यदि गच्छेत् शुभिनीं पुत्रिकामपि । एतां शुभोहिनि
गत्या यदुक्तं वेदमाचरेत् ॥ ~~दशैशानि शुभानि~~ ^{छायायनं} शुभानिः चेदेन सुकृति ॥ कदा
~~दद्यात्~~ ^{दद्यात्} दद्यात् शुभानि ~~शुभानि~~ शुभानिः शुभानिः शुभानिः ॥ मातृयं शुभानि
चेत् शुभानि शुभानि ॥ शुभानि शुभानि शुभानि शुभानि ॥ शुभानि शुभानि शुभानि शुभानि ॥ शुभानि
गोमिम्बनं दद्यात् शुभानिः शुभानिः शुभानिः शुभानिः ॥ शुभानि शुभानि शुभानि शुभानि ॥ शुभानि

